

Novine

tjednik.

Priloga: mesečno M. List, letno Kalendar Srca Jezušovoga.

Izhaja vsako nedelo.

CENA:

V državi na skupni naslov najmanje 10 komadov letno 25 Din. mesečno 2 Din. zadnji mesec 3 Din. Na posamezni naslov letno 30 Din. mesečno 2 Din. 50 par. V države Europe: letno 75 Din., mesečno 6 Din. 50 par. Z M. Listom i Kalendarom 100 Din. — V zvineuropske države dolar i pol ali 85 Din. Z M. Listom i Kalendarom 2 dolara. — Naročnina se mora plačati naprej. — Vsi naročniki dobijo kalendar za polovično ceno.

CENA OGLASOV:

cm² 75 par. med tekstem 1:50 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom, do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vraćajo.

Uprava: Črensovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Leto XVIII. št. 43 a.

Glasiło Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

† Bogoslovec J. Küzma.

Nemila smrt je iztrgala iz naše sredine mladoga bogoslovca Jožefa Küzma iz Bogojine. Pokojni bi letos mogao darivati Bogi prvo sv. mešo, a beteg njemu je to zabrano. Že v začetki bogoslovskoga življenja je zbetažao. Napadnola ga je jetika. Mlada narava se je dugo vojskivala ž njov. Nazadnje je zmagao beteg. Betežnik se je začno vraćiti. K morji je šo zdravje iskat. Ne ga našeo. Potem je prišeo v sobočko bolnico i je tu ležao skoro edno leto. Iz bolnice je šo na Golnik. Zdravja njemu tūdi tam neso mogli dati nazaj. On še ne zdvojo. Od tam se je podao v Zagreb. Bilo je prekesno. Mlade moći so opešale i začnolo se je počasno vmiranje. Naednok so domaći dobili glas, naj pridejo po betežnika, ar so njemu prešteti dnevi. Pripelali so ga domo čisto zmučenoga. Vsi so čutili, da se naskori poslovi od sveta, a on si je želo zdravje, življenje. Ešče v zadnjih hipaj je proso, naj bi ga spravili znova v bolnico, da bi se zvrāčo. Vsemogoćni je inače odloćo. Preminoćo sredo, 14. t. m. je mlado življenje vgasnolo.

Sprevod je bio v nedelo. Iz Maribora je prišeo ravnateo bogoslovja g. kanonik dr. Cukala i z njim 20 bogoslovcev. Predpoldnom je bila darivana za pokojnoga slovesna ćarna sv. meša. Popoldne ob dveh se je začno sprevod. Bio je nad vse lep. Zbralo se je od daleć i blūzi okoli 2000 lūdi. Zvūn gospodov iz Maribora so prišli tūdi gg.: dekan Jerić, oba lendavskiva kaplana i sobočki kaplan, 10 ćlanska deputacija iz Maribora z vencem itd. Bogoslovci so spopevali dve lepī nagrobnici. V cerkvi se je od pokojnoga poslovo g. ravnateo dr. Cukala tak lepō, da so

Kristuš, pridi Tvoje kraljestvo! Svetek Kristuša Krala.

Kristuš, poslanci pekla napadajo na vseh koncih i krajih Tvojo Cerkev. Osramoti jih, šteri v prah i vodi do zmage Cerkev i njenoga poglavara — Sv. Oće!

Kristuš, države, narodi ne poznajo medsebojne lūbezni i se bori-jo med sebov v samolūbnom sovraštvi. Napuni njim srca s svojov križanov lūbeznostjov, ki pozna samo neskonćno smilenje.

Kristuš, srditi boj se bije med stanovi. Delavec sovraži gospoda, te pa zanićuje delavca. Bogataš se vdaja nezmernomi vživanj i nima srca za sirmaka, sirmak pa vmira od glada. Zbūdi v srcih bogatašov smilenoga Samarijana, v srcih sirmakov pa potrplivoga Joba!

Kristuš, pekeo vlada v naših družinaj. Stariši zanemarjajo svojo deco i deca se s srdom zdigavajo proti starišom. Zbūdi v družinaj strah boži i zapiši v srca vseh štrto zapoved.

Kristuš, boj divja v naših srcaj. Hūdi dūh nas napada; strasti būdi v nas i nas šće odtrgati od Tebe. Daj nam moć, da ga vsigdar premagamo i zadūšimo v sebi vsako strast.

Kristuš, Ti si naš Kral! Pridi k nam Tvoje kraljestvo! Ti vladaj celomi sveti i Tvoje naj bo vsako srce.

Smrt najvećšega iznajditela sveta.

V Westarsayi v Ameriki je v nedelo zatisno oći k smrtnomi spanji 85 letni Thomas Edison, ki je po svojih delaj poznani po celom sveti.

Edison je bio najvećši iznajditeo na sveti. V sedmom leti je morao iti od doma služiti si krūh. Tak se je že v mladosti navćo delati. Hodo je od kraja do kraja. Posveto se je poštar-skoj službi. Iznajšeo je već automatov, ki so pri telegraferanji prav prišli. Za

nekaj let je izstopil iz službe i je od-pro lastno delavnico. V toj delavnici je obogato svet z vnoćimi važnimi iznajdbami. Najvažnejša Edisonova iznajdba je elektrićna žarnica. Sledi je ustvaro elektrićno žarnico.

Velkomi pokojniki je za njegovō delo celi svet zahvalen. Glas od njegove smrti je bio povsedi sprejeti z žalostjov.

se vsi navzoći skuzili. Pri grobi pa sta vzela slovo gg. bogoslovski dūhovnik Poteko i akademik Maućec.

Slovenska krajina je zgūbila mladoga delavca. To je za nas žmetna zgūba. Želemo si, da bi nas bilo kem već, a tū je Bog pozvao na drūgi svet ednoga najbolših. Pokojni Küzma je bio prvi med prvimi. Od njega se je lahko vsaki vćio lūbezni-vosti, skromnosti, gorećnosti i odlo

ćilnosti za dobro stvar. Ovir on ne poznao. Neustrašeno se je vojskivao za vsako dobro stvar ino je s peldov i rećjov k tomi spodbūjao tūdi vse svoje tovariše.

Dragi Joško, zapūsto si nas. Jokamo za tebov i tolaži nas samo trdno vūpanje, da ti je Bog po tak groznom trplenji že zdaj poplašao. Poćivaj mirno pod domaćov grūdov, šteri si tak lūbo.

Iz volilnoga zakona.

Što sme voliti.

§ 7. Pravico, voliti poslance za narodno skupščino ma vsak moški, ki je dovršil 21. leto starosti in je državljani kraljevine Jugoslavije.

Kaštige.

§ 73. Kdor da ali obeta volilcu darilo ali mu ponudi ali obeta mesto v javni ali zasebni službi, da ga zavede, da podpiše kandidatno listo ali je ne podpiše, ali da že dani podpis nanjo prekliče, ali da za izvestno kandidatno listo glasuje ali ne glasuje, se kaznuje z zaporom do enega leta in v denarju od 30 do 500 dinarjev.

Prav tako se kaznuje tudi volilec, ki ali sprejme darilo ali pa si ga da obljubiti.

§ 75. Volilec, ki glasuje več ko enkrat pri istih volitvah, se kaznuje v denarju od 50 do 500 dinarjev in z zaporom od enega do šest mesecev.

§ 76. Kdor glasuje ali pa se prijavi h glasovanju namesto drugega in pod njegovim imenom, se kaznuje z zaporom od treh mesecev do enega leta.

Preganjanje cerkve v Španiji.

Po zakoni Cerkev ločena od države. — Izgon jezuitov. — Odločen boj katoličanskih poslancov.

Španija preživlja žalostne dneve požigov i krvi — žalosten začetek zlate slobode. V imeni slobode je 14. okt. španska vlada sklenola, ka de Cerkev njena dekla, ka bodo redovniki i redovnice pod državno kontrolo i ka bodo Jezuitje (okoli 3000) mogli iti iz Španije i ka njihovo imetje (cerkve, samostani, šole itd.) pripada vladi. Poulični divjaki, ki so nahujskani od framasonov i komunistov, požigajo samostane v večih mestaj. Blažena sloboda! Predsednik Zamora i notranji minister Miguel Maura sta odstopila. Zamora pravi, ka bo šo med narod i bo delao propagando, ka se to spremeni.

Katoliški poslanci so do zadnjega branili Cerkev i njene pravice. Izjavili so, ka nigdar ne bodo priznali ustave, ki preganja vero i Cerkev, ka bodo zapustili poslansko zbornico, ka bodo organizirali narod proti tem določbam. Šli so iz zbornice s krikom: „Živeo Kristuš Krall!“ 52 poslancov je zapustilo parlament. Med njimi so junaški Baški, predstaviteli najbolje verskoga naroda v Španiji. Baskiški kmetje v Loyoli noč i den stražijo zgodovinski samostan Družbe Jezušove, pripravljeni tudi na smrt, samo da obranijo svoje duhovne voditele.

Ka novoga v Belgradi?

Prihod bolgarskoga kraljevo-ga para. V ponedeljek ponoči sta se skoz Belgrad pelala bolgarski kral Boris i kralica Jovana. Odpotüvala sta v Italijo.

Naredba za odajalce vina. Kmetijsko ministerstvo je izdalo naredbo, da morajo vsi trgovci z vinom v kleti na vidnom mestu izobesiti „Letak izvlečka najvažnejših odredb od vina.“ Što toga ne včini, ga zadene kaznen.

Krūšne cene. Mestna uprava je določila za krūh nove cene. Beli krūh košta 4 Din., polbeli 3.50 Din., čaren 3 Din.

Smrt generala. V sanatoriji na Vračari je vmro general Ostojič, subotiški župan.

Svetovna politika.

Francosko-ameriški razgovori. Francozki ministerski predsednik Laval je odpotüvao v Ameriko na razgovor z ameriškim prezidentom Hooverom. Od teh razgovorov svet vnogo piše i nihče ne ve, na kaj vse se bodo nanašali, Laval nešče dati od njih nikših izjav. Splošno se misli, da do se razgovori sukali okoli pitanja svetovne krize i razorožitve.

Kalendar.

oktober (31 dni) 44. teden.

dnevi		Rim. kat.	Evang.
m.	tedna		
26	ponedel.	Evarist p.	Demeter
27	tork	Frumencij	Sabina
28	sreda	Simon i Juda	Simon J.
29	četrtak	Narcis p.	Zeno
30	petek	Alfonz sp.	Kološ
31	sobota	Volbenk	Spom. ref.

November (30 dni)

1	Nedelja	23. Vsi sveci	22. Marian.
---	---------	---------------	-------------

Murska Sobota

Svetek krščanskoga tiska v Martinišči.

V nedelo 18. t. m. je Martinišče bilo izredno živo. Prišlo je vnogo ljudi iz cele Slovenske krajine k Božoj službi, ki se je vršila v Martiniškoj kapelici na širitele Novin i Marijinoga lista. Samo širitelov večina moškov — je bilo okoli 80. Zaistino lepi šereg boritelov našega katoličanskoga štampa!

Ob pol 11. je g. Jožef Bakan, ekonom Martinišča meo slavnostno predgo; pravo je, ka so širiteli Novin i Marijinoga lista pravi misijonari i misijonarke, ki se lahko

Japonska - Kitajska. Spor, ki je nastao s tem, da so japonske čete zasedle Mandžurijo, se je obravnavao v Ženevi pred Svetom Zveze narodov. Japonskoj i kitajskoj vladi je bila poslana zahteva, da naj spor poravnata na miren način.

Balkanska konferenca. V tork se je v Carigradi otvorila balkanska konferenca, na štero so prišli zvün Turčije zastopniki Jugoslavije, Romunije, Bolgarske i Grčije. To je že druga balkanska konferenca. Namen teh konferenc je, da pripravljajo pot zbližanji med balkanskimi državami.

Nemčija. Zadnji čas se je bio boj med kanclerom dr. Brüningom i Hitlerom. Nacionalistični Hitler se je s takšov silov zagnao proti vladi, da je bio Brüningov obstoj v nevarnosti. Nazadnje pa je njegova zmerna politika le zmagala. Hitler še ne da mira. Krvavi spori so na dnevnem redi. Položaj je v celoj državi jako kritičen.

Anglija pred volitvami. Takše strankarske razceplenosti, kak je zdaj, Anglija še nikdar ne mela. Najvekšo agitacijo razvija „nacionalni blok“, šteroga vodijo voditelji treh največjih strank. Volilni boj je jako živ. Stranke se poslužüjejo vseh mogočih pripomočkov i prilik, da bi pridobile na svojo stran volilce.

primerjajo oznanjevalcom sv. vere med poganskimi narodi.

Nato je g. Dr. Tomaž Kelenc, ravnatelj Martinišča služo sv. mešo, med šterov je popevao zbor dobrotnic zavoda.

Slavnosti sta se udeležila vlč. g. Jožef Klekl voditeo našega tiska i vlč. g. Franc Kolenc, urednik Novin.

Po sv. meši so g. Klekl razdelili širitelom dare za deco od dečinskoga dneva, ki se je vršo v Črensovcaj.

Potem je vlč. g. Klekl pogosto z malim obedom vse širitele i širitelice, po obedi pa je vodo zborovanje i se je iz srca zahvalo gorečim širitelom.

Slavnost se je zaključila z večernicami i z blagoslovom v lepoj martiniškoj kapelici.

*

— **Dobrodelni koncert.** Prihodnji tork, 3. novembra priredi Kolo jugoslovanskih sester dobrodelni koncert. Na koncerti nastopi Brandlov trio i edna solistinja iz Zagreba. Za koncert iz prijaznosti posodi klavir tvrška Brandl iz Maribora. Koncert de nekaj posebnoga. Čisti dobiček je namenjen za božičnico siromaškoj deci.

— **Obisk mariborskih bogoslovcev.** Preminočo nedelo so se v Soboti stavili g. ravnatelj mariborskoga bogoslovja dr. Cukala i 20 bogoslovcev, ki so se potem odpelali v Bo-

gojino na sprevid. Gospodje so si ogledali cerkev i so pri ednoj sv. meši krasno popevali. Gostom se je tak Sobota kak cela Slovenska krajina jako dopadnola.

— **Zadnji grižari vmrli.** V bolnici sta preinoči teden vmrla zadnja betežnika na griži. S tem se je bolnica grižarov rešila.

Na zdravljenje se je odpelala na Klenovnik v četrtek zajtra gdč. Fli-sar Mariška, ki je uslužbena v trgovini g. Brumen Jožefa. Tam ostane kakše tri mesece. Lübeznivoj i prilüblenoj gospodični želemo, da se na Klenovniki popunoma zvräči.

— **Nesreča.** V sredo zajtra so pripelali na motoru v bolnico nekšega dečka, ki je meo glavo čisto potučeno i krvavo. Kak pravijo, je zavolo neozdravlivoga betega zdvojo i v zdvojnosti vlego pod vlak.

Slovenska krajina.

— **Gospodinjski tečaj v Turnišči.** Kak smo zvedeli, začnejo šolske sestre v Turnišči z 2 novembrom trimesečni gospodinjski tečaj. Mesečna pristojbina de znašala 400 Din., ka se lahko plača tüdi v živilih. Tečaj priporočamo vsem mladenkam. Na njem se navčijo vse, ka do morale kak gospodinje znati.

— **Požar pri Muri.** V nedelo ponoči okoli polnoči se je nebo kre Mure zasvetilo. V Soboti, Krogi, Bakovcih itd. so se oglasile gasilske trobente. Vse je mislilo, da v Bakovcih gori. Gorelo je proti Dokležovji. Zgoro je eden mlin i z njim vred vse, ka je bilo v njem. Kak je ogenj nastano, se ne ve. Mlin so večer okoli petih zaprli i potem ne bio nihče v njem. Pozročena škoda je precu velka. Sreča v nesreči je, da je bio mlin zavarovani.

— **Nove banovinske ceste.** Banovina je prevzela 60 dozdašnjih okrajnih i občinskih cest. Med temi so v Slovenskoj krajini ceste: Turnišče—Genterovci, Bodonci—G. Lendava i Cankova—državna meja pri Radgoni.

— **Štajerski kokoti.** Na razpolago je še nekaj kokotov štajerske fajte. Dobijo se po 10 Din. falat. So prvovrstni. Što jih šče meti, se naj oglasi pri svojem okrajnom glavarstvu.

— **INKA,** francosko žganje se porablja že več kak 10 let z velkim uspehom pri reumi i protini. Pri zobnih bolečinaj i glavoboli, nervoznosti i nespanji. Kak vüstna voda i pri potenji nog, rok ali tela. Dobi se po Din 10.- v Lekarni pri Sv. Trojici, Dol. Lendava.

— **Biciklistova nesreča.** Zdravec Mihael iz Odranec se je pelao na biciklini. V žepi je meo nekšo špičasto železo. Med vožnjov njemi je

biciklin zdrkno na stran. Zdravec je spadno. Med spadajom se njemi je železo zapičilo v pleča i je napravilo takšo rano, da so morali ranjenca spraviti v špitao.

— **Rogaševci.** Preinoči četrtek smo dobili novo vučitelico. Prišla je iz Kroga. Novo vučitelico je dobila tüdi Srdica. Tüdi ta je prišla iz Kroga. Obe sta begunki.

— **Pozdrav pošila** domačim i celoj Slovenskoj krajini iz Austrije Nemetz Anton.

— **Najdeno je v Črensovcih na senji 20. okt. nekaj penez.** Ki je zgübo, naj se javi na upravi Novin v Črensovcih.

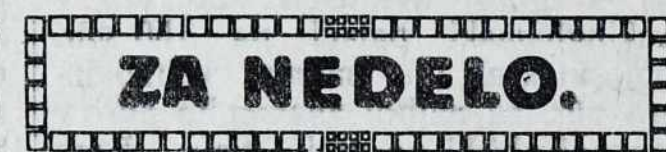
— **Što potrebüje okrepčila,** posebno što je zaposlen v zaprtih prostorih, ta se zaneslivo varje z jačanjem mišic i kit, kak tüdi s pospešenjom krvnoga toka s Fellerovim Elsafluidom, s tem sprobanim domačim sredstvom. Posküсна steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din. povsod. Po pošti 9 posküsnih ali 6 dvojnih ali 2 veliki specijalni steklenici 62 Din. brez dalnih stroškov pri lekarnari Eugen V. Feller, Stubica Donja, Centrala 146. Savska Banov.

— **Borejci.** V sredo ponoči je vmrla županova mati. Dosegnola je visiko starost — 86 let. Betežna je bila samo ednok. Tüdi zdaj je brez posebnih bolečin zaspala.

Iz Prlekije.

— **Z jablani spadno.** Hüda nesreča je zadela v Bunčanih 15 letnoga Štraki Jožefa. Dečko je brao jabuka. Kda je prišeo na vrh, se je te potro, i dečko je z jabuki vred na tla telebno. Srmak se je spraskao po obrazi i si je potro obe roki. Spravili so ga v sobočko bolnico.

— **Bratva** je končana. V Slovenskih goricaaj je bilo veselo. Brežički so odmevali od popevanja, juckanja i strelanja. Letos je Bog gorice jako blagoslovo. Grozdja je bilo dosta i je tüdi dobro dozorelo. Vno de dobro.

Po risalaj dvajseta i drüga.

Evang. sv. Mat. vu 22. táli.

Vu onom vremeni idoči farizeušje tanáč so držali; ka bi vlovili Ježuša vu reči. I poslali so k njemi vučenike svoje s Herodiánci, govoreči: Vučiteo, známo, ka si pravičen i pot božo po pravici včiš i nemaš paske na nikoga: ar ne glédaš na peršono lüdi: povej nam zato, ka se

tebi vidi? jeli je slobodno dáčo dati casari, ali ne? spoznavši pa Ježuš jálnost njihovo, veli: ka me sküšavate skažlivci? pokažite mi dáčni penez. Oni so pa prikazali njemi eden sod. I právi njim Ježuš: čidi je kep ete i napisek? právijo njemi casarov. Teda veli njim: dajte záto, štera so casarova, casari; i štera so boža Bogi.

Razgled po domovini.

Velki ogenj v Slovenskih Goricaaj. V soboto zvečer je nastao v Čagonskem vrhi pri Sv. Antoni v Slovenskih Goricaaj ogenj pri malom posestniki Čehi. Ogenj se je hitro razširo tüdi na viničarije posestnikov Žižke, Severja, Brumna i Ljubca. Pogorelo je skorom do zemle 7 objektov; 6 hiš i 1 štale. V štali je zgorelo več prašičev, edna krava i edna telica. Drügod so pogoreli vsi letošnji pridelki. Rešili so samo pohištvo. Na pomoč so prišli gasilci od Sv. Lenarta, Sv. Trojice i bližnje okolice, ki pa so se zavolo pomankanja vode i drügh težki okolnosti mogli omejiti v glavnom na lokaliziranje ognja. Škoda je precu velka, zavarovalnina pa nezatna. Kak je ogenj nastao, šče ne ugotovleno.

Zalübleni cigan odrezu ciganići vlase. Preinoči teden so privandrali hrvaški cigani na dvoji kolaj tüdi v Dravsko dolino. Pri Breznem so se stavili, da nakrmijo svoje konje. Skoro v tistom časi pa so prišli v Brezno tüdi cigani kotlarje. Cigani so se hitro spoznali med sebov i se spoprijateljili. Ar pa so cigani kotlari postali preveč drzni do gostitelov, posebno pa do gostitelic, so se oboji začnoli prepirati. Na zadnje pa so šče sprobali, štera skupina je močnejša. Med bitjom pa je nekši cigan kotlar odrezu mladoj ciganici vlase, ka je po ciganskom običaji za žensko kak lüdi za dekló najvejša sramota. Bilo je pozvano tüdi orožništvo, ki je napravilo konec prevelkomi ciganskomi prijateljstvu.

Pes odgrizno deklici nos. Štiri letnoj hčerki posestnika Radeščka iz Dol. Grčevja je Hrastarjev pes odgrizno nos. Po hüdoga psa je prišeo konjederec. Koga zadene krivda i ali je deklica mogoče sama bila premalo pazlva, bo dognala preiskava.

Dva komunista v boji s policijov ustreljeniva. Dne 15. t. m. so organi zagrebške policije iskali znana terora i komunista Josipa Debeljaka, ki je 30. septembra med aretacijov ubio policijskoga organa i nato pobegno. Izvedli so, da se nahaja Debeljak z nekšim svojim tovarišom v Vočarski ulici št. 20. Kak je policija stopila v to stanovanje, je

opazila v njem znanega komunista Josipa Adamiča. Ta je hipoma potegno revolver i ga napero na policijske organe, ki pa so ga prestregli i ga smrtno ranili. Pri njem so našli dve revolvi, razna pisma, napisana s kemičnim črnilom, i legitimacije za tri razne neznane osebe. Debeljak je med tem pobegno. Policija ga je včasik zasledovala i ga kmalo našla v stanovanji Barice Iverovića. Kda je policija štela aretirati Debeljaka, jo je sprejeo z revolverskimi strelji. Policija je odgovorila i ga ubila. Tudi smrtno ranjeni Adamič je kmalo preminio.

Konj v restavraciji. V Mikličov hotel v Ljubljani je prijahao nekšiši voznik i je lepo jahao skoz dve sobi. Kda je stražnik jahača pitao, zakaj si je dovolilo to šalo, je ta odgovorilo, da iz jeze, ar je šteo pokazati svojim tovarišom kak imeniten je njegov konj, iz šteroga so se preci norčarili. Zanimivo je tudi, kak so gostje sprejeli ta jahački eksperiment. Neštérni so se na tom gromko smejali, drugi so se pa čemerili. Mož se zdaj postavi s svojim konjom. Malošteri konj je tak imeniten, da je že bio v restavraciji.

17 hiš pogorelo. V petek ponoči je zadela vas Krapje, ki leži ob bregi Save, velika požarna katastrofa. Dozdaj šče neznanoga vzroka je začelo goreti v hiši nekšega poštarja. Zavolo velikoga vótra se je ogenj razširo na vsa sosedna poslopja, ki so bila v nekaj minutaj v plameni. Prišli so gasilci, toda niso mogli dosta pomagati, ar neso znali, kde naj začnejo i njim je poleg toga odpovedala šče motorna brizgalna. Lüdém je pogorelo vse. 17 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji i z vsemi pridelki, ka jih je bilo v njih, je pogorelo do zemle, 17 družin je prek noči prišlo na kodiško palico. Škodo cenijo na več milijon Din.

Iz sveta.

15 letni dečko obsojeni na dosmrten zapor. Sodišče v Crown Pointi v državi Indiana je te dni obsodilo 15 letnoga Perry Swanka, ki je strelo lastnico nekše benzinske postaje i izropao tudi več drugih benzinskih postaj, na dosmrten zapor. Swanka je prvotno že pobegno, vendar so ga ponovno prijeli. Pred sodiščom se je obnašao silno hladnokrvno i je vse svoje zločine priznao.

90-letna učiteljica nadaljevalne šole. Ga. Ema Seltzer, najstarejša aktivna učiteljica takzv. „nedeljske“ šole v državi Pennsylvania v Združeni državi, je slavila na luteranski šoli v Libanonu, svoj 90. rojstni den i obenem 74letnico nepretrganoga

delovanja kak učiteljica nedeljske šole. Od učenk iz njenoga prvoga šolskoga leta živi šče štiri.

Z revolverom njemi je rešo življenje. Iz Budimpešte poročajo, da je tam skočo z nekšega mosta v Dunno 19-letni brivski pomočnik K. Sch. Zavolo nesrečne lübezni kakpa. Te prizor pa je gledao nekši človek, ki je hitro potegno revolver iz žepa i ga napero na pomočnika v vodi z besedami: „Plavaj vó, ali pa te doj strlim!“ Pomočnik je meo pred strelom takši strah, da je hitro pozabo na svojo „nesrečno lübezen“ i je včasik splavao na breg.

Kelko vala 1 češkoslovaški vojak? V državnom zbori v Pragi razpravljajo te dni državni proračun. Iz proračuna se vidi, da bo izdala češkoslovaška republika prihodnjo leto iz rednoga proračuna za svojo armado 1309 milijonov čeških kron, to je približno 14 odstotkov svojega proračuna. Poleg toga pa izda češkoslovaška republika za svojo armado šče nekše druge vsote, ki ji je bil državni zbor že pred več leti odobril. Ker pa šteje češkoslovaška armada okroglo 150.000 mož, košta vzdrževanje enoga vojaka skoro 11.000 češki kron na leto.

Bolgarski krao znižao svojo civilno listo. Preminoči teden je pozvao krao v avdijenco novoga finančnoga ministra St. Stefanova, ki mu je v skoro dveurnom referatu podao poročilo od finančnoga stanja Bolgarije i od potrebnih reformah. Krao je izjavo finančnomi ministri, da si sam zniža civilno listo za 1 milijon levov (lista je znašala 6 milijon levov na leto, od zdaj naprej 5 milijonov levov, okroglo 2 milijon dinarov). Minister je krali izjavo, da bodo tudi ministri i poslanci sledili kraljevemu zgledu.

400 vüre angleškoga krala. V Angliji je šče vsikdar v navadi „poletni čas“, kak smo meli tudi mi za časa vojne. Poletni potisnejo vüre za eno vüro naprej, meseca oktobra pa nazaj. Pri toj priliki so potisnili nazaj tudi vse 400 vür v palači krala Jürija i to v gradi Windson 250 vür, v buckinghamski palači pa 150 vür. Angleški kral ima najmre veliko izbero vür, za najbolj znamenite vüre v njegovej zbirki pa majo tisto, štero je darüvao angleški kral Henrik VIII. svojoj novoj ženi Ani Boleyn. To vüre cenijo dnes na poltretji milijon dinarov. V gradi Windson pa hranijo šče edno drugo, ravno telko vredno vüre. To vüre navijejo vsako leto samo ednok. Najvekša kralova vüra pa stoji na nekšom hodniki v buckinghamski palači; ta vüra je 10 čevlov visika. Nekša druga vüra je pa izde-

lana v obliki zamorčeve glave. Edno oko v tej „vüri“ kaže vüre, drugo oko pa minute.

Vkraj od zlatoga teleta!

Poljski primaš kardinal Avgust Hlond je izdao na svoje vernike proglas, v šterom razpravla o sodobnih političnih i verskih pitanj. Kardinal Hlond analizira začetka pitanje brezposelnosti ino kritizira njene vzroke i pogreške velekapitalizma. V svojem proglaši obsoja poljski primaš metode bolševiške vlade i vsako destruktivno propagando ino poziva na sodelüvanje za politični i socialni mir na podlagi katoliških socialnih načel. Zavolo kapitalizma piše med drugim kardinal Hlond: „Nišče drugi kak krogi svetovnih bogatašov, ki iznašajo lažniva gesla od napredka i svobodi človeška, ne vrgeo okovov najslabšega kapitalizma okoli delavskih slojov; tak so nastanole lačne vnožice proletarijata, ki je izročeni na milost i nemilost apoštolom osvobojenoga človečanstva. Dnešnja gospodarska i socialna tragedija, kakše zgodovina človeštva ne pozna, je njihovo delo. Socialni sistemi i teorije se rüšijo zavolo strašnih treslajov i naropje čüti-jo, da so postali žrtve krivih idej, epohalnih zablod i krivičnosti mamona.“ Kardinal Hlond ostro obsoja „peklenki kult zlatoga teleta“ i graja, da se je „lakomnost i žela za dobičkom, ki se protivi Jezušovomi dühi, porinola tudi v hiše Gospodove.“ Poljski primaš odločno stople proti mislim i načelom materijalistične kulture i popunomi zanemarjenji kulture düha. V toj zvezi obsoja sovjetsko vlado, ki s pomočjov nezaslišane krutosti ustvarja materijalistični delavski raj.

AGRARNE ZADEVE

Razlaga agrarnoga zakona. 28. § Dnes teden sino že razložili te paragraf. Zdaj samo par reči ešče od njega. Veleposestniška zemlja je eksproprierana, to je osvojena za agrarne interesente. Po 43. členu bivše ustave, se da za agrarno zemlo odškodnina, to je ne tista, kak je zemla poistini vredna. Falejša je zemla agrarna zato, ka slüži najbolšemi nameni, pomagati siromakom, da se preživejo. V tom tali je pravi Kristušov düh v agrarnoj reformi. Zato je pa tem vekše obsodbe vreden tisti, ki z lažmi izpodkopa od siromaka agrarno zemlo i jo sebi ali drugomi bogatejšemi spravi. Na takšoj zemli božega blagoslova nede niti pri vnükaj ne, vkanjenim siromakom pa do-

ber Bog na drugi način pomore. Dva bivšiva višjiva uradnika agrarne reforme, Dr. Tašner Jožef i Radikon Albin, oba Slovenca, sta prva izdala knjigo, v šteroj je novi agrarni zakon razložen. V toj knigi pišeta k 28 §. ka de cena agrarne zemlje v *Subotici*, to je v *Bački*, kde je najbolša zemla v celoj državi, sledeča: agrarna zemla za I. razred bo koštala 3200 Din, za II. razred 2560 Din., za III. razred 2048 Din., za IV. razred pa 1024 Din. Z toga je razvidno, ka je borba Agrarne zadruga za znižanje cene pri agrarnoj zemlji bila popolnoma pravična i jo je osijavala takša lübezen do bližnjega, da poznejša zgodovina prek nje ne bo šla nači, kak samo z največšim občüdovanjom i z največšov zahvalnostjov.

Podpora je dobila Doma Kata, Trnje hš. 39. Kvarna je, ka njej je prejšla krava i tele. Zadruga njej je poklonila 150 Din. podpore.

Meso pri agrarnoj zadruzi v Črensovcih se stalno dobi, a samo za kotrige po znižanoj ceni. Dobi se v „Našem Domi“. Falejšje je 6 Din. pri kili kak v mesnici.

Naznanje tistim kotrigam, štere so se javile, da bodo šle drva

sekat v naše šume! Naznanjamo tem našim kotrigam, naj v petek, to je 30. oktobra ob 10 vüri bodejo v Črensovcih v Našem Domi, ka pogodbo podpišejo za sekanje.

Podpora je dobo Ratnik Števan Vančaves št. 51, ka njemi je prase poginilo. Dobo je 35 Din.

Ne dajte se zapelati! Hodijo plačani agentje okoli i napelavajo lüdi, naj küpijo agrarno zemljo. Ne dajte se zapelati! Agrarni zakon je zglasan zato nikšo drugo ceno ne privolite i nikdar nikomi nikše pogodbe ne podpišite: Cena zemlje po zakoni je jako nizka, zato hodijo plačani agentje okoli, ka bi vas premotili i ka bi vi dragše küpili za njihov dobiček pa za svoj kvar. Če što pride, štokoli je, kakšteč velki gospod i se vam proti, ka zemljo zgübite, če to pa to ne včinite i ka je več dobite če to pa to včinite. Javite ga gor zadruzi. Naj se dva svedoka podpišeta, ka sta to čüla. Pošljemo pred kralja to nesramno agitacijo, kda iz toga siromaškoga naroda ščejo haske meti proti zakonskim predpisom, iz tistoga naroda, šteri nema ne obleke pa ne niti zadostne hrane.

Ne dajte se zapelati, nikaj ne küpите i nikomi nikaj ne podpišite pa vse javite zadruzi, ka vas što zapelava i sili!

Vodstvo Agrarne zadruga.

Pošta uredništva.

H. F. Ljubljana. Hvala za poslano! Vse pride 1. nov. Pozdrav Tebi in vsem našim!

Pošta upravnništva.

Koser Mihal, Reguisheim. Peneze sprejeli. Hvala. Domači naslov nam naznanite! **Milan Sukič, Vittel.** Peneze sprejeli, naslov popravili. **Küčan Ludovik, V. Bečkerék.** Do novoga leta vse plačano, zato mo je do toga časa pošilali. **Gutman Franc, Florida.** Dva dolara ne je bilo, kak ste nam javili. **Čurič Jožef, Precentinci.** 20 D. smo dobili, pa ne vemo, zakaj ste je poslali. G. Kocet Ivan je najmre plačao mesto vas za letos Novine i M. List. Zato nam dajte odgovor, na koj naj obrnemo poslanih 20 Din?

Bogomir:

Slovo . . .

Tam prek pri Ljutomeru stoji na hribu fant sedemnajstih let. Žalosten mu je obraz. S solznimi očmi se ozira po Slovenski krajini. Hrepeneče uživa krasen razgled. Potem se vleže v travo.

„Ali mi je res usojeno brezdomstvo?“ začne z žalostjo v srcu misliti. „Zapustil sem te draga Slovenska krajina, toda vračal sem se vselej. Le dva mesca sem ostal v tujini. Pa še ta dva mesca sem preživel tam. Septembra sem se vedno vračal v tvoje naročje. Hodil sem s prijatelji po tvojih poljih. V jesen sem hodil ko se je razlegal vesel vesel vrisk bračev. Potem sem hodil pozimi, ko so bila odeta ta postrana polja z belo blazino. Spomladi, v času vstajenja in prebujenja sem vriskal in pel z naravo, s polji, prav z vsem. Prišel je junij, ko sem moral iti. Poslavljal sem se s solzami v očeh. Ko me je vlak vozil proti Štajerju, sem se skrival pred tovariši, ki so veselo vriskali, ker so šli domov. Tedaj sem vedno občutil, da sem izgnanec. Toda vselej me je tolažila misel, da bom spet prišel. A sedaj? . . .“

Vstal je, da še z zadnjim pogledom objame svojo domovino in potem odide za celih deset mesecev v tujino — študirat.

Nekako tesno mu je prišlo v srce ob misli na Maribor. Saj je pravzaprav doma pa vendar tuj. Kako bo živel on, Prekmurec, v hrupu tega mesta, ko je bil navajen na mirno in tiho Soboto. Kolikokrat je šel v park pri gradu in užival s sošolci mir, ki je bil razlit po njem. Le včasih je po Radgonski ali Aleksandrovi cesti zabrnal auto. S prijateljem še včasih tega nista trpela in odšla sta dalje v fazanerijo, tja k Ledavi, kjer je bilo dijaško sprehajališče. Ob Ledavi sta šla včasih celo do Polane. Ob misli na Polano se je spomnil, kako so ob koncu šolskega leta šli štirje četrtšolci, Joško, Pišta, Drašek in Vanči v Polano. Potem se je spomnil kako so se nekoč podpisovali v borova debla. Najprej je vsak z nožem odrezal malo skorje, napisal potem ime in spet zakril. Čez par tednov so šli gledat. Smola se je prevlekla čez in čez a imena so se določno videla. Vse prav vse, vsako drevo, vsaka pot, vse ga je spominjalo nečesa.

Sedaj mora proč in prepustiti ono tihoto drugim . . .

Zagledal je Soboto. Daleč v megli so se komaj razločevale hiše. Tam sredi drevja se dviga gimnazija. Kot drugi dom mu je bila. Vsak kot je poznal. Karkoli je opazil z očmi, vse mu je obujalo spomine. Ali bo v Mariboru tudi postal tako domač? . . . Tam je Bogojina. Kot golobček se

beli cerkev pod hribi. Tja so hodili včasih na daljše sprehode. Tišinske, martjanske in beltinske cerkve ni videti, ar vedel je kje so. Nižje dol gleda pokroviteljsko okrog črensovska cerkev, kot labod na svoje manše tovarišice. Tja ni dolgo gledal. Neka bol ga je presunila . . . Objel je že s pogledom Doljno Lendavo in se napotil domov.

„Kaj ti je?“ ga je skrbno vprašala mati.

„Nič!“ je kratko odvrnil.

„Boš šel prek k sorodnikom?“

„Ne.“

„Zakaj? Glej žal jim bo.“

„Naj bo, a jaz nemorem tja.“

Mati ga je začudena pogledala in ga ni razumela. On pa se je spomnil, kako ji je rekel nekoč, ko je šel v prvi razred: „Saj ne grem nikamor. Doma v Slovenski Krajini bom študirat. Tedaj ni mislil, da bo moral iti drugam, ker tedaj je bila gimnazija še popolna. Sedaj ni tako. Sedaj mora iti še dalje . . . Poslavljal se je s težkim srcem, a natiho je vlivala vanj poguma in moči obljava: „Šel bom v tujino, da postanem velik in potem se vrnem, ter bom ščitil tvoje pravice mila Slovenska Krajina.“

Za naše male.

Pravljica.

Pri gorki peči babica sedi
vsa sključena
in v roki molek drži
„Povej nam pravljico!“
ji vnuk govori
„Povej nam, povej!“
jo prosijo vsi.

Pobožno prekriža se,
križ še na molku poljubi
potem pa pogleda po vnukih
in pravi:

„Pravljico želite, da bi vam povedla?
Pa kaj ko neznam več nobene;
Ah dobro, res, spet sem se spomnila ene!
Mladina k njej tja k nogam je prisedla.

In babica res je začela:
Tam daleč v deveti deželi
je živel nekoč lep mladenič.
Bil srečen je, mlad in vesel
in peti je znal kot slavček veseli.
Le eno je željo imel on edino.
Rad vedel bi namreč le to
kaj najbolj je lepo na svetu.
Zato se napotil po svetu okrog je,
da zvedel bi, kaj je najlepše.
Tri dni je že hodil, ko prišel
k čarovniku je in ga vprašal:

— Kaj je najlepše na svetu? —
— Bogastvo in zdravje —
odvrne čarovnik in mladi
se potnik dalje napoti.

Že tri dni spet hodi
in pride k pobožnemu možu,
ter vpraša: „Kaj je najlepše na svetu?“
„Mirna vest“ reče puščavnik,
mladenič se dalje napoti
in si takole sam pravi:
„Bogat sem, tud zdrav sem kot riba,
lep tudi, to reči si smem
in vest ne očita ničesar.
Kaj še lepše od tega?“
roji mu po glavi.

Tedaj se napoti do samega ljubega Boga
da ga povpraša,
kaj je najlepše
kar človek že lahko užije na svetu.
In Bog mu odvrne,
ko potnik ga vpraša spet to
kaj najbolj je lepo na svetu.
Najlepše je ...
babica strese se vsa in prebledi
zapre oči,
duša pa gor v nebo, proč od telesa,
leti vsa v slavi.
Najlepše je, človek, skončal bi
res srečno umreti . . . . .

BOGOMIR.

Gospodarstvo.

Vapno — važno gnojilo.

Zdaj je najvugodnejši čas za
gnojenje z vapnom. Zato ne bo na-
načno, če opominemo na to naše
kmetovalce i vrtnare, ar je ravno to
gnojenje pri nas najmenje v navadi,
pa tak jako potrebno.

Skoro vsaka zemla ma že od na-
rave nekaj, nešterne celo tudi dosta
vapna. Vendar pa ta naravna zaloga
ne stanovitna, ar nekaj vapna ponū-
cajo rastline, nekaj ga pa deževnica
v globše zemelske plasti. Vsaka zem-
la teda ščasoma obuboža na vapni,
celo pa zemla, ki jo redno gnojimo s
štalskim gnojom, pa nikdar ne z
vapnom.

Za gnojenje mammo vapno v dveh
oblikaj. Najbole učinkovito je živo
vapno semleto v fino melo. Takšega
vapna pa pri nas v trgovini nemamo.
Pomagamo si tak, da vzememo živo
ali žgano vapno i ga samo teliko
vgasimo, da razpadne v melo. Vekšo
količino (cela kola ali vagone) zloži-
mo na prostom na kúp i jih pokrije-
mo z zemlov. Živo vapno se navleče
iz zraka i zemle, pa tudi iz dežja te-
liko vlage, da se ravno prav ugasi.
Kda se je celi kúp spremeno v melo,

je čas, da se ponūca. Bole se ne sme
vgasiti. Navadno gašeno vapno, kak
ga nūcajo zidarje, ne za gnojenje. V
melo vgašeno živo vapno je posebno
vugodno za močne, težke, ilovnate
zemle.

Za vapnenje nūcajo pa tudi na-
vadni vapnenec zmleti v melo. Umev-
no je, da vapno v toj obliki ne tak
učinkovito, kak živo vapno, ar se
more v zemli šče razkrojiti. Vendar
pa je tudi zmleti vapnenec dobro gno-
jilo, celo za lahko, peščeno zemlo.

Z vapnom gnojimo v zalogo.
Zato z njim navadno ne gnojimo vsa-
ko leto, nego na dve, tri leta ali šče
poredkej. Vendar pa so izkušnje po-
kazale, da je pogostejše gnojenje z
menšimi količinami vugodnejše, nego
poredkejše, pa na debelo.

Če gnojimo na dve, tri leta daj-
mo na 1 plūg 15—20 kg. v melo
žganoga živoga vapna, ali pa 25—30
kg. semletoga vapnenca.

Živo vapno nam preskrbi vsak-
ši zidarski mojster Zmleti vapnenec
pa pripravljajo v Hrastniki i ga ma v
zalogi Kmetijska družba.

Najugodnejši čas za gnojenje z
vapnom je jesen, celo te, če gnojimo
obilo v zalogo. Odtehtano vnožino
vapna potrosimo ednākomerno po

zemlišči i ga taki keliko mogoče dob-
ro zmešajmo z zemlov. To delo mo-
remo opraviti na vsakši način samo
v sūhom vremeni.

Vapna ne smemo mešati s šte-
rim koli drugim gnojilom. Posebno
škodo bi si prizadeli, če bi mešali
vapno z gnojili, ki majo amonijak v
sebi. Mešanje je dopustno samo s
Thomasovo žlindro, kalijevimi solmi
i vapnenim dušikom. Tudi s štalskim
gnojom vapno ne sme priti na zraki
v dotiko. Gnojimo najprve s štalskim
gnojom posebi i potem z vapnom
posebi!

Nešterna umetna gnojila majo
tudi vapno v sebi, kak Thomasova
žlindra, vapneni dušik. Ali ta količi-
na vapna nikak ne zadostuje za zem-
le, ki stradajo vapna.

Druga dobra vapnena gnojila bi
bila šče na primer pepel, ostanki iz
karbitnih svetilk, sūho, v prah zdrob-
leno cestno blato i lapor.

ZA GRGRANJE

pri bolečinaj v grli, za bolečine po-
mirjūjoča maseranja i obkladke, vze-
mite staro i sprobano domače sred-
stvo in kozmetikum — Fellerov bla-
godišeši Elsafluid. Zahvalni bodete!
Poskūsna steklenica 6 Din, dvojna
steklenica 9 Din povsedi. Po pošti 9
poskūsni ali 6 dvojni ali 2 veliki
specialni steklenici 62 Din brez dalj-
nih stroškov pri lakarnari EUGEN V.
FELLER, Stūbica Donja, Centrala 146.
Savska Banoviva.

Za smeh.

Emica se vči klavir.

Prvle kak ide k pouki, jo ma-
ma pita:

„Ali si si zaprala roke?“

„Sem, mama.“

„Obraz tudi?“

„Tudi.“

„Ka pa vūha?“

„Tudi vūha sem si zaprala —
a samo desno vūho, ar vučitelica
vsikdar na mojoj desnoj strani sedi.“

**

V šoli. Vučiteo: „Ti, Janezek,
znaš, ka te tvoj kašeo mi pa nikaj
ne prijeten!“

Janezek: „Ja, gospod vučiteo,
lepše pa ne vem kašlati!“

**

Pitanje. „Mama, zakaj da dežuje?
„Zato, da raste žito na poli i da
se rože na vrti ne posūšijo.“

„Mama, zakaj pa potom tudi na
cesti dežuje?“

ŠTEFAN LAZAR:

S STRELOV i PLINOM.

Glu! Glu! Glu! cvili topo i presekanu tromba vetrov, potom pa začne v rjovečem tenorji: Nazaj! Ali Mutsuhito Dsain se z zapretim očmi, odpretimi prsi, od boli premaganimi vüsti i omahüjocimi nogami opoteka proti gorskomu bregi, ki sega v nebo. Hali ho! Z nebes visijo rjave cote: tajfun sam sebe trga. Hali ho! Tajfun joče, tajfun toži . . .

Mutsuhito Dsain že stoji na vrhi skale, razkorači se, roke razprostre, s čarnimi vlasmi se veter špila. Mutsuhito Dsain stoji nad tajfunom i široko odprete, plameneče oči opira v nebo kak kakši kameniti kip človeškoga trpljenja, tam stoji i moli . . .

— Oh, jezero ročni Kwannon, ki jezdiš na oblakaj tajfuna, ki stepleš nebo i zemlo i se lüčaš z morskim tokom, tü stojim pred tebov, Mutsuhito Dsain, tvoj sin . . .

Mir . . . kak da bi se jezero ročni bog nagno z oblačnoga konja, da bi poslüšno svojega vnebokričočega deteja.

— Moj oča si i jaz sem tvoj sin, prokleti sin tvojega žutoga sveta! Srce mi je ranilo belo deklino i ne ozdravi mi, ar jo lübi, lübi i lübi!

Burja je zatülila i je štela sünoti navzdol tira-jočega črva, šteromi je dete osovražene bele rase zagiftao srce. Mutsuhito Dsain se je oprijao zobčaste skale i je glavo obrno proti nebi ino molo ne z rečmi, nego od reči glasnejše:

— Jezero ročni Kwannon, ki si bog-stvarnik burje naravnih sil, v tvoje bistvo gledam i objokujem samoga sebe . . . Ti, ki si stvoro veter, meglo, ki ti je tajfun plašč, pogledni na mene i mi daj mogočno misel, da lahko vkovem v robstvo svojo lübo . . .

V vetrovnom vrtinci je ropotalo kamenje i naliv se je z globokim šümom valio z gore na zaoblačeni Nagasaki. Nasekljani oblaki so plavali od zaliva, od kec je dih tajfuna pomeo bele džunke-ladjice, temno gladino je bičala ploha i velikansko valovje je z velkov silov zdigavalo orjaške ladje, na šterih so šče pred viherom spüstili dolj jambore. Mutsuhito Dsain je stao v divjom viheri i je s pogledom proti nebi, ne z rečjov, nego od reči glasnejše molo k bogi viherov:

— Prišeo sem iz sobe, brezumno, k tebi sem bežao, o jezero ročni Kwannon! V plohi sem spadno, glavo mi je rano kamen, v nogo se mi je zapičilo trnje, ali stano sem iz blata, krvaveče nojete sem vsekao v skalo in sem se vzpenjao na tvoj prestol, od kec se veseliš svojemi božemi deli, razdivjanji, ti divja, sveta Moči! Ali čüješ, jezero ročni Rüšilec, daj mi pomoči!

Protiv nebi je divje zaškripao z zobmi, potom pa je postao nekak strahotno miren i je molo, ne z rečjov, nego od reči glasnejše:

— Vzeli so mi lübico, ki ma beli obraz kak sneg. Vzeli so mi drago, ki ma oko kak pomenšano vzhajajoče sunce . . . Žuti sem, grdi sem, tvoj sin sem. Njena lepota je krasna, jaz pa sem takši kak nitska opica; če si me stvoro po svojoj podobi, mi daj — te prosim — daj mi pomoči!

Dežna zavesa se je pretrgala na gorskom vrhi i vido se je falat neba, topo i pretresljivo kak velikansko oko, ki skriva nespravljivo jezo. Mutsuhito Dsain ne odmekno oko od tistoga falata neba, od tiste tope skrivnosti i je molo ne z rečjov, a od reči glasnejše:

— Ti, ki izdelüješ orožje razdejanja, šče ednok zovem k tebi, bog razdejanja, o jezero ročni Kwan-

non! Radüj se, da sem se vrno k tebi i verjem v tebe . . . Ali mi daš moč, da bo moje tisto krasno ošabno bela dekla. Daj mi v roke orožje, ki se bo kosalo s tvojim . . . Orožje! Celi svet prisilim, da me bo z bledim strahom ukajoč spremlao na gostijo . . . Ali čüješ, žuti bog? Svet ti oblübi! Celi svet premagam i celi nesrečen svet prisilim na kolena pred tebov, samo edno misel mi daj . . . edno iskro . . . edno ustvarjajočo iskro . . .

Tisti falat neba, tista topa skrivnost, edno neizprosno orjaško oko je vztrepetalo i vužgalo svoj svetli žarek. — Sto milj dugi, trovejni, zlato-zeleni blisk se je zasveto proti sunčnomi zahodi i strašno grmenje je pretreslo nebo, zemlo, morje, bližino i daljavo i je kak boži hieroglif tüdi te šče tam zavio s titanskim žarom na dalnom obzorji neba . . .

Mutsuhito Dsain je bleđi gledao plamen nebeškoga ognja strele, kda je vzplamenel, nekdi vdao . . . Strela! Z brezglasnov veselostjov se je zasmejao v razsvetljeno nebo! Strela! To bo njegovo orožje! To vzeme z neba, to ugrabi božanstvi . . . O, jezero ročni Kwannon! S tem izsili svojo srečo . . . stem vniči, če bo trbelo, celi svet za tisto eno deklino . . . hehehehe . . .

XI.

Vankišnjoj je bilo malo mahagonsko stojalo, tilnik je na njega položila, da bi se njoj bogata frizura ne zmečkala. Razpletanje vlasi ne dostojno . . . Počivala je na tenkoj matraci, ki je bila napunjena z vunov, ležala je na tleh, nad njov je bila razprostreta plava odevka, pritrđjena z zlatimi traki. Deklina je bila betežna.

— Bila sem v svetišči „Skakajoče želve“ i sem molila za tebe, — se je nagnola nad njo Breskev. — Slabotna sem i grešna, a mogočen bog je poslüšno moju prošnju, — je kazala čarnolakirani zob, — da ozdravi tvoje srce . . .

— Me boli, — je oroselo deklino oko. — Lübeče srce me boli . . .

Z malimi rokavicami je obrisala skuze i se smejala.

— Vdaro te je — je mrmrala starka.

— Njegova sem, — je tiho odgovorila Zvonček.

— Belo deklino lübi . . .

— K meni se povrne.

V očaj se njoj je zasvetilo vüpanje, potom jih je zaprla i se zamislila.

— Ka dela? — je tiho pitala.

— Misli. Celi den premišlava. Niti po noči ne spi, samo sedi pred Budovim kipom i vzdihuje. Nidzumi . . . miši lečejo na strehi i cvrček cvrči, ali vseedno čüje pogoste globoke vzdihne našega gospoda . . .

— Nesrečnež — se je stresla žilica na deklininih vüstnicaj.

Breskvino čelo je omračila skrb.

— Samo piše i računa, se mantra i riše i reže v papir — je karajoč kimala z glavov. — Dai-kok naj njemi pomaga — a nevolna sem na njega.

— Zakaj — se je začüdila Zvončka.

— Ar te je pretepo i ne pride k tebi, samo ednok na den pride i tüdi te neopaženo kak kakši strah . . . Iz slabotnih prsi ti je vrela krv, kda te je vdaro . . . i te ne pomiluje . . . Siromaška Zvončka.

Na trüdnih deklininih vüstnicaj je zaigrao smeh.

— Bogata sem — se je mehko smejala.

— Kda sem se vzbüdila iz omedlevice, je poleg mene klečao i me potrto gledao. Edna skuza mi je spadnola na roko . . . najlepši biser . . . potom pa je brez reči, spokorno odišao . . . Njegova düša je moja!

Za hišo i dom.

Boj mūham.

Malo se čudno vidi, da zdaj na zimo, kda mūhe same crkavlejo, napovedujemo boj mūham. A stvar ne tak čudna, kak se na prvi pogled vidi i da ravno zdaj pozivamo na boj proti mūham, ma svoj vzrok.

V tom časi so mūhe nemarne (lene). Nekaj časa lečejo, potem pa poginejo. Po zimi ne bomo meli skoro nikaj mūh. Vse mūhe ne poginejo. Štere najdejo po kühnjaj, sobaj, v štalaj i v drugih prostoraj primer-no toplo zavetje, ostanejo tudi po zimi žive. Kda pa pridejo prvi topli dnevi, zletijo ven i v gnoji ali kakšoj drugoj nesnagi znesejo do 80 beličic, iz šterih se v ednom dnevi zvalijo mali, beli črvički. Tej se zabubijo i za dva tedna nastanejo iz bub mlade mūhe. Kda nekelko zrastejo tudi one znesejo jajčeca i tak se mūhja zalega jako naglo plodi.

Po leti je mūhe žmetno pregnati, ar jih je mnogo i so bistre. Zdaj i po zimi je mūh malo i so nemarne, zato jih je lahko dobiti v roke. Teda po njih. Ne njim prizanašati. Bujti vsako, štera pride pred oči.

Boj proti mūham je potreben iz zdravstvenoga pogleda. Mūhe oblazi-jo vsefelé nesnago. Ta nesnaga se jim nalovi na noge i z nesnagov vred tudi klice betegov. Po zdravniškom dognanji raznašajo mūhe klice tifusa, griže, küge itd. Z nesnažnimi nogami se vsedajo na krüh, na druge jestvine i na njih puščajo klice betegov.

Po vsem tem naj vala sklep: Jestvine zapirati pred mūhami, proti mūham pa voditi neizprosen boj.

Tržne cene.

Penezi: USA dolar Din. 56, Canadski dolar Din. —, Austrijski šiling Din.

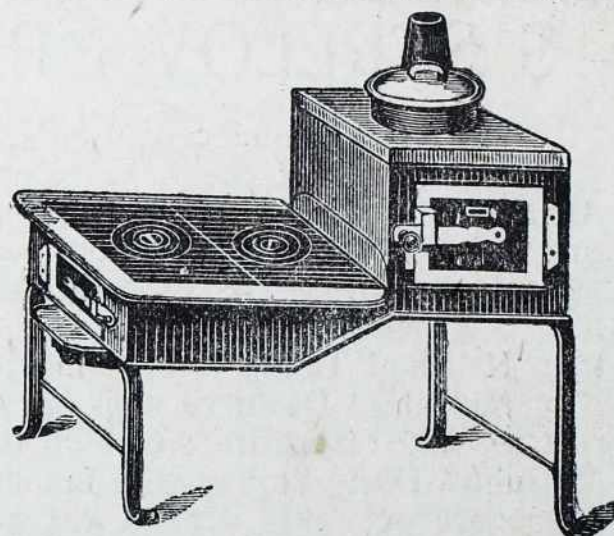
NAZNANILO.

Naznanjam poštüvanomi občinstvi, da zgotavljam te faleše šparhete. Tudi mam vu vsakoj velikosti gotove, šteri se lahko taki prevzemejo.

DOBRO DELO! CENE ZMERNE!

KOFJAČ FRANC ključavničar

M. Sobota Lendavska cesta 36.

7-50 Francuski frank Din 2-20 Talijanska lira D 2-80 Pengö D — Marka 13-20 Urugvajski peso Din —, Argentinski peso Din. —.

Živina: biki, jünci i telice Din. 3-5, (jako debeli Din. 7), krave Din. 1-3, teoci Din. 6-7, svinje Din. 8.

Zrnje: pšenica Din. 160, žito Din., 160, oves Din. 160, kukorca Din. 140, krumpli Din. 65, ajdina Din. 130, proso Din. 130 lenovo seme Din. 250, grah črešnj. Din 200, mešani Din. 150,

Trgovskega vučenca

s primernov šolskov izobrazbov iz poštene hiše sprejme **METOD SENČAR**, trgovec v Ljutomeri.

ZABELO dobite vsikdar naj-ugodnejše v trgovini **F. SENČAR LJUTOMER.**

Dober leder.

Što šče ne ve, da je samo dober leder fal? Slab leder je dragi! Fal i dober leder pa vsigdar dobite pri 5

ŠKAFAR JOŽEFI v Beltincih.

DVA VAJENCA

taki sprejemem. **KUTASSY EVGEN** mizarski mojster v Bogojini.

Kam naj naložim peneze, da dobim najbolši intereš???

Kde bom iskao najugodnejše posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaji se z zavüpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro, polmesečno obrestüvanje (za vloge od 8-9% za posojila pa 10%) i nüdi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele. Promet od meseca do meseca raste, ka jasno svedoči od velikoga zavüpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

Pridite i se osvedočite!
NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1932,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kalendar, ki je bio že od naši pradedov najbolje upoštevan i je šče dnes najbolje obrajtan.

V „Veliki Pratici“ najdeš vse, ka človik potrebüje vsaki den: Katoliški kalendar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi, vremenskimi i dnevnimi znamenji; — sunčne i mesečne mrke; — mesečne spremembe; — poštno določbe za Jugoslavijo; — lestvice za koleke, za pobotnice, küpne pogodbe i račune; — konzulate tüjih držav v Ljubljani i Zagrebi; — vse senje na Kranjskom, Koroškom, Štajerskom, Prekmurji, Medžimurji i v Julijski Benečiji; — pregled na konci brejosti živine; — popis vseh važnih domači i tüji dogodkov v pretekлом leti; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih i odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih nüca kmet i žena v hiši. — Cena 5 Din.

„VELIKA PRATIKA“ se dobi v vseh vekših trgovinaj i se lahko naroči tudi pismeno pri založniki:

tiskarni **J. Blasnika nasl. d. d.**
v Ljubljani.

AMATERJE POZOR!

Fotografski aparati i vse fotografske potrebsčine se dobijo po jako niskoj ceni v trgovini s paperom

HANN IZIDOR-a v M. Soboti.